

NIET ALLEEN OP EIGEN BENEN

Iedere zondag opnieuw komen mensen als wij op ontelbaar veel plekken bijeen om te doen wat ondenkbaar is, om te luisteren naar onwaarschijnlijke verhalen en om weggezonden te worden om al die woorden die gezegd en gebeden zijn in de week die volgt waar te maken.

Vandaag weer zo'n verhaal. We hebben het ongetwijfeld al eerder gehoord, dus we schrikken er niet meer van. Maar bij nader inzien stemt het toch tot nadenken. Moeten we ons ook zo laten wegzenden? Moeten we zieltjes gaan winnen? Moeten we met alle mogelijke moeite proberen om meer jongeren in onze kerken te krijgen? En hoe doen we dat dan? Moeten we daarvoor op weg gaan? En hoe? Zonder schoenen? Geen denken aan, zou ik zo zeggen. En een tas nemen we natuurlijk ook mee. En als we een bekende tegenkomen groeten we die en eventueel knopen we er een praatje aan vast. Dus de vraag is toch: hoe serieus moeten we de richtlijnen nemen die Jezus aan zijn 72 leerlingen meegeeft op hun zendingstocht?

Het verhaal staat in het evangelie van Lucas. En Lucas heeft zijn evangelie heel zorgvuldig opgebouwd. En soms loopt hij in zijn evangelie ook alvast vooruit op wat er staat beschreven in de Handelingen van de Apostelen. Ook dat boek is immers van de hand van Lucas. Maar eerst kijken naar zijn evangelie. Daar wordt vanaf hoofdstuk 8 de spanning langzaam opgevoerd. In hoofdstuk 8 staat dat Jezus door steden en dorpen trekt om de goede boodschap te verkondigen. De twaalf, zo lezen we, vergezellen hem. Blijkbaar is dat ook een soort van leerschool, want in hoofdstuk 9 roept Jezus diezelfde twaalf bij elkaar en zendt hen uit om het koninkrijk van God te verkondigen en zieken gezond te maken. Ze hebben nu gezien hoe dat in zijn werk gaat. En hier, in hoofdstuk 10, worden er maar liefst 72 uitgezonden. Deze 72 krijgen een iets gedetailleerdere instructie dan de twaalf in hoofdstuk 9, maar die twaalf weten intussen natuurlijk wel waar het om gaat en die 72 moeten nog even goed geïnstrueerd worden.

Met zijn opbouw wil Lucas klaarblijkelijk aangeven dat de beweging rond Jezus steeds breder wordt, die groeit als het ware per hoofdstuk. Eerst neemt Jezus zelf het voortouw, dan gaan er twaalf op pad en nu 72, maar liefst zes maal twaalf. Het verhaal van Jezus zit in een geweldige golfbeweging. En dat lijkt erg veel op wat Lucas vertelt in de Handelingen van de Apostelen. Ook daar zo'n golfbeweging. Eerst de toespraak van Petrus, dan de twaalf, eerst binnen Jeruzalem en dan wereldwijd, met name door Paulus. Die parallel tussen het evangelie en de Handelingen is bij Lucas ongetwijfeld opzet. Dat is dus wat Lucas in de lezing van vandaag op de eerste plaats wil vertellen: de beweging rond Jezus wordt breder en groter, mensen worden geraakt en sluiten zich aan en worden op hun beurt ook weer actief. De goede boodschap over het Koninkrijk van God gaat als een lopend vuurtje.

Daar gaan ze. Twee aan twee. Niet in hun eentje, maar met elkaar. Dan ben je elkaar tot steun als het zwaar is en dan kun je samen blij zijn als het goed gaat. Twee kunnen nu eenmaal meer dan een. Misschien heeft het ook wel iets van: je moet dat niet in je eentje gaan doen. Dan lijkt het wellicht te veel op het leveren van een prestatie, van ik ben bij meer mensen geweest dan jij. Nee, die tweetal houden elkaar ook een beetje in toom. En het maakt ze er ook van bewust, dat ze het in hun eentje ook niet zouden kunnen. Wel op eigen benen, maar ook met het gevoel dat ze gedragen worden.

Wat staat hen te doen? Ik vind hun opdracht nogal opmerkelijk. Ze hoeven geen geloofswaarheden te verkondigen, geen godsdienstles te geven, niet de Tien Geboden, de Tien Woorden uit te leggen. Niemand hoeft overtuigd of bekeerd te worden. Hun boodschap is 'vrede'. Wat ze gaan doen is 'genezen', mensen beter maken, zorgen dat het beter met ze gaat. Dat zijn de duidelijke tekens dat het Koninkrijk van God dichtbij is. Dat is zoiets als de hemel op aarde. Dat er recht wordt gedaan, met name aan de zwaksten en de minsten, dat er vrede wordt gebracht. Het is zo vaak te lezen in de Schrift dat het daar om gaat. Blijkbaar is het niet zo belangrijk om absoluut recht in de leer te zijn, het gaat erom hoe je met elkaar omgaat, wat je voor de ander doet. De woorden van de Schrift moeten worden gedaan, dat op de allereerste plaats.

Die tweetallen komen dus niet om onderricht te geven, ze komen vrede en genezing brengen. Jezus voegt er een waarschuwing aan toe: je denkt misschien dat je overal met open armen zult worden ontvangen, maar zo zal het niet gaan. Je gaat als schapen onder de wolven. Reken erop, dat je niet overal en bij iedereen welkom bent. Doe dan niet een voet tussen de deur, blijf niet aandringen, maar ga gewoon verder. Er hoeft niemand overtuigd of bekeerd te worden, er moet vrede worden gebracht..

Eet wat je wordt voorgezet, zegt Jezus. Dat heeft ongetwijfeld te maken met de strenge Joodse spijswetten. Als je ergens komt om vrede te brengen, laat dan die spijswetten even voor wat ze zijn. Of liever gezegd: aanvaard dankbaar de gastvrijheid zoals die je geboden wordt. En leg desnoods even je eigen principes opzij.

Zo komt het Koninkrijk van God dichtbij. Door op weg te gaan, naar anderen toe, vrede te brengen. Het wonderlijke van dit hele verhaal vind ik hoe die 72 twee aan twee terugkomen. Ze zijn helemaal opgetogen. Terwijl ze misschien wel met lood in de schoenen zijn vertrokken. Het is een beetje Psalm 126: een mens gaat zijn weg, zaait onder tranen, zingende keert hij terug met zijn schoven. Het lukt, het werkt. Dat komt omdat mensen durven te gaan en beginnen te gaan en dat komt omdat ze zich gedragen weten, ze hoeven niet helemaal zelf te doen. God en mens gaan hand in hand. En dan worden alle demonen verdreven.

En wij? Gaan wij ook op weg? We doen dus zeker wel schoenen aan en nemen ook een tas mee. Maar daar gaat het natuurlijk ook niet om. Geen schoenen, geen tas, dat betekent, maak je zo vrij mogelijk, sta open voor wie en wat je tegenkomt. Niet met van alles in je hoofd, niet met allemaal dingen die je zou moeten verkondigen, maar frank en vrij: breng vrede, doe recht. Dat is misschien wel het allerbelangrijkste wat Lucas ons wil vertellen. Als we willen dat de beweging rond Jezus van Nazareth doorgaat, dan hoeven we niet predikend en wervend van deur tot deur, maar dan moeten recht doen en vrede brengen.

Waarheen moeten wij dan gaan? Het is, vrees ik, minder spectaculair dan we misschien zouden hopen. Het is gaan naar de dingen die ons dagelijks te doen staan, het is gaan met de mensen met wie we omgaan, samenwerken, die we ontmoeten. Het is onze eigen levensweg gaan, die voor ieder weer iets anders is. Maar die, bijvoorbeeld hier in deze gemeente en in ontelbare andere gemeenten, toch op bijzondere wijze wordt ingekleurd. Als we straks gezegend gaan naar onze huizen en naar alles wat ons de komende week te doen staat, dan zit dat recht doen en vrede maken als het ware als een richtingaanwijzer in ons hoofd en in ons hart.

En zal het werken? Die 72 kwamen opgetogen terug. En ook wij zullen ongetwijfeld oogsten al weten we nog niet hoe of wat of wanneer. En soms voelen we ons misschien ook wel als schapen tussen de wolven. Als er absoluut niet begrepen wordt waarom we toch nog steeds op zondag naar de kerk gaan, of in God geloven. Iets dergelijk hadden die 72 natuurlijk ook ervaren. Maar ze hadden ook gevoeld, dat het werkt, dat het goed

is om zo te gaan. Ze voelden zoiets als wat in Psalm 16 staat verwoord, zoals we net gehoord hebben. De Levende neemt me bij de hand, er kan mij niets gebeuren. Ik ben overvloedig bedeed, ik heb het goed getroffen. Zo maakt God tot op de dag van vandaag zijn naam waar: Ik-zal-er-zijn. God gaat met je mee. Misschien kunnen we zo op weg gaan. Bidden en zingen dat God met ons meegaat. Gewoon bij alles wat ons te doen staat. En dat we daarvoor openstaan of opengaan. Als we met God op weg willen zullen we God ook moeten toelaten, in ons hart in ons leven. Zo op weg gaan. Naar alles wat ons te doen staat. En laten we bidden dat we ons daarbij bemoedigd, getroost en gezegend mogen weten.

De heer Gerard Swüste